

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Social Innovation Plus -
Competence Centre

WELLNEA IncluDidAktiv

Mgr. Marcela Hajtmánková

Obsah:

SÚVIS S OBLASŤOU: INKLÚZIA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN str.03

Nositeľ sociálnej inovácie str.03

Poslanie nositeľa sociálnej inovácie str.04

Cieľová skupina str.04

Spôsob financovania str.04

Realizované spolupráce str.04

Opis problému str.05

Spôsob riešenia str.05

Konkrétne dosiahnuté výsledky str.06

**Transformácia na národnú
a medzinárodnú úroveň** str.06

Výzvy v oblasti ďalšieho napredovania str.06

SÚVIS S OBLASŤOU: INKLÚZIA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN

Rastúci tlak na hľadanie nových riešení a odpovedí na sociálne problémy si vyžaduje inovatívny konceptuálny a metodologický prístup k identifikácii sociálnych problémov, ich podmienenosti a možnostiam riešení.

V súčasnosti je vo všetkých krajinách sveta kladený veľký dôraz a tlak na to, aby boli deti so špeciálnymi potrebami plnohodnotne zaradené do spoločnosti. Slovensko je jednou z krajín, kde je najviac detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP). Podľa prieskumu, v ktorom sa pred štyrmi rokmi mapovali všetky európske krajiny, sa Slovensko spolu s Litvou a Škótskom umiestnilo na priečke s najvyšším podielom detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

S týmito deťmi a žiakmi sa v súčasnosti nestretáva len špeciálny pedagóg v špeciálnej škole a špeciálnej triede, ale aj učiteľ v materskej škole, na základnej alebo na strednej škole, či riaditeľ školy.

Na Slovensku dlhodobo pretrvávajú zásadné nedostatky vo vzdelávaní detí so špeciálnymi potrebami. Školy ani pedagógovia nemajú dostatočné prostriedky na to, aby reagovali na ich potreby. Vhodnou alternatívou by boli cielene navrhnuté vzdelávacie pomôcky, s ktorými by deti a žiaci trénovali aj mimo školského prostredia, či už v špeciálnych inštitúciách a poradniach alebo aj doma s rodičmi.

Táto štúdia ponúka príklad inovatívneho prístupu registrovaného sociálneho podniku v spolupráci s expertmi občianskeho združenia, ktorí sa rozhodli prepojiť svoje skúsenosti a zručnosti a vytvorili koncept vývoja a výroby didaktických balíčkov pre deti so špeciálnymi potrebami.

Zdroj: unsplash.com

NOSITEĽ SOCIÁLNEJ INOVÁCIE

Registrovaný integračný sociálny podnik WELLNEA prechádzal počas pandémie COVID 19 veľkou krízou, pretože prioritné služby, ktoré poskytoval spadali pod kritické v rámci pandemického rizika. Prvotne totiž zastrešoval iba služby týkajúce sa salónu krásy. Podnik musel riešiť dilemu prežitia alebo ukončenia podnikania. Zamestnancov podniku tvorili z 80% ľudia so zdravotným znevýhodnením, ktorí počas pandémie čelili najväčšiemu tlaku zo strany zamestnávateľov znižujúcich počty zamestnancov. Podnik potreboval nový impulz, ktorý by mu zaručil ďalšie fungovanie. Konateľky podniku sa preto rozhodli vyvinúť novú službu – výrobu didaktických pomôcok pre deti so špeciálnymi potrebami, s ktorými pracovali odborníci v rámci OZ TENENET a tento projekt nazvali IncluDidAktív.

Pridanou hodnotou je, že do výroby pomôcok pre znevýhodnené deti sú zapojení zamestnanci so zdravotným znevýhodnením, čo znásobuje spoločenský prínos.

Základné informácie o WELLNEA, s.r.o., r.s.p.:

www.wellnea.sk

Kontaktná osoba: Svetlana Sandberg

E-mail: wellnea@wellnea.sk

Telefón: 0911 160 223

Sídlo: Lichnerova 41, 903 01 Senec

Adresa TENENET o.z.: Oravská 4, 903 01 Senec

IČO: 44645643

DIČ: 2022766471

Činnosť podniku:

Registrovaný sociálny podnik prevádzkuje tri typy služieb:

1. Služby týkajúce sa salónu krásy – kaderníctvo, kozmetika, pedikúra, masáže, kavitácia, maderoterapia, manikúra a nechťový dizajn (Salón) – od roku 2009 poskytuje služby pre dôchodcov, invalidných dôchodcov a mamičky na materskej dovolenke za zvýhodnené ceny
2. Výroba didaktických pomôcok pre deti so špeciálnymi potrebami (IncluDidAktiv)
3. Vývoj digitálnych aplikácií didaktických nástrojov pre seniorov (Eldis Socio)

WELLNEA s.r.o., r.s.p. je registrovaný integračný sociálny podnik, čo znamená, že v súčasnosti zamestnáva 22 zamestnancov. Z nich je 10 pracovníkov so zdravotným znevýhodnením, čo činí 45% z celkového počtu zamestnancov.

Tri základné produkty/výstupy, ktorými sa podnik v rámci popisovaného projektu IncluDidAktiv môže prezentovať:

1. Predškolský balíček (pre-diagnostický),
2. Komunikačné kartičky – Pexeso, Kartičky Dobble logopedické a iné + pomôcky zamerané na podporu koncentrácie a sústredenosti
3. Fyzioterapeutické pomôcky

POSLANIE NOSITEĽA SOCIÁLNEJ INOVÁCIE

Poslaním WELLNEA, s.r.o., r.s.p ako integračného podniku je vytvorenie pracovnej príležitosti pre ľudí so znevýhodnením alebo zo zraniteľného prostredia.

Pridanou hodnotou tohto projektu je, že sú zamestnaní práve na vývoj a následnú výrobu didaktických pomôcok pre deti so špeciálnymi potrebami, čo v konečnom dôsledku prináša obrovskú spoločenskú hodnotu.

Víziou IncluDidActive startup projektu je zlepšiť podmienky na inkluzívne vzdelávanie už od predškolského veku detí. Chceme poskytnúť profesionálne poradenstvo a postup ako pracovať s deťmi so špeciálnymi potrebami nielen rodičom, ale i vyučujúcim a špeciálnym asistentom a to postupne na všetkých stupňoch škôl (MŠ, I. st. ZŠ, II. st. ZŠ).

CIEĽOVÁ SKUPINA

Cieľovou skupinou sú prioritne odborníci, ktorí priamo pracujú s deťmi so špeciálnymi potrebami (školskí psychológovia, špeciálni pedagógovia, fyzioterapeuti, pedagogickí asistenti) ako aj učitelia z materských a základných škôl.

Sekundárnou cieľovou skupinou sú rodičia spomínaných detí so špeciálnymi potrebami, ktorí pracujú s deťmi doma ako aj tieto deti samotné, ktoré sa prostredníctvom odbornej činnosti lepšie začleňujú do väčšinovej spoločnosti.

SPÔSOB FINANCOVANIA

Podnik je financovaný:

- z tržieb;
- prostredníctvom príspevkov pre r.s.p. pre zamestnávanie osôb so zdravotným znevýhodnením, ktoré mu prináležia z príslušných zákonov;
- cez granty – v roku 2022 WELLNEA získala finančný grant z Výskumnej agentúry, výzva na podporu inovácií a rozvoj podnikania. Výzva bola financovaná z Nórskeho fondu a štátneho rozpočtu SR. WELLNEA, s.r.o., r.s.p. ako žiadateľ v spolupráci s partnermi: AfB Slovakia, s.r.o., EVERLUTION s.r.o. a s OZ TENENET.

REALIZOVANÉ SPOLUPRÁCE

Start-up IncluDidAktive bol prioritne vytvorený v spolupráci s OZ TENENET a pilotne vyskúšaný v úzkej spolupráci s materskými a základnými školami v Senci.

Časť balíčka bola odpilotovaná aj v zahraničnej inštitúcii ABTI UAE z Dubaja.

Didaktické pomôcky momentálne využívajú inštitúcie ako VÚDPaP, CPPPpP, SCPPPpP, medzinárodné predškolské zariadenia a spojené školy, ktoré vzdelávajú deti so špeciálnymi potrebami.

OPIS PROBLÉMU

V súčasnosti na Slovensku (a podľa našich vedomostí ani vo svete) neexistuje komplexná ponuka pomôcok a služieb pre rodiny s deťmi so špeciálnymi potrebami. Situácia začína byť vážna vzhľadom na to, že počet takýchto detí pribúda. Online vyučovanie počas pandémie odhalilo, že detí s poruchami učenia je oveľa viac, než sa predpokladalo.

Do roku 2020 približne 6% detí do 15 rokov prejavovalo poruchy správania a problémy v oblasti učenia. Po pandemických rokoch zapríčinených ochorením COVID-19 toto percento stúplo skoro dvojnásobne.

Na identifikácii špecifických potrieb sa vo vzdelávacom procese podieľa škola (prostredníctvom učiteľov, pedagogických zamestnancov a špeciálnych asistentov učiteľov), poradenské centrá a špecializované inštitúcie a organizácie (špeciálni odborníci) a nemalou mierou prispievajú aj rodičia, ktorí primárne identifikujú nejaký problém (disproporciu) u svojho dieťaťa a sami vyhľadajú odbornú pomoc.

Rodičia vyhľadávajú najmä odbornú pomoc špeciálnych pedagógov, logopédov a iných odborníkov, ktorí so špecifickými potrebami detí pracujú. Nakoľko sú tieto potreby často jedinečné a individuálne, vyžadujú si aj individuálny prístup a nadštandardné pracovné a vzdelávacie pomôcky.

SPÔSOB RIEŠENIA

Výstupom projektu IncluDidAktiv je vytváranie pomôcok pre deti so špeciálnymi potrebami (hmatateľné aj digitálne) na základe odporúčania a adresnej požiadavky odborníkov (špeciálni pedagógovia, logopédi, školskí psychológovia). Úlohy v nich pomáhajú týmto deťom porozumieť bežnému učivu a svetu okolo nich. Pomáhajú im naučiť sa správnu výslovnosť, komunikovať, čítať, písať, počítat, rozvinúť kognitívne a kritické myslenie a porozumieť prečítanému textu.

Produktom je didaktický balíček obsahujúci 60 strán úloh a hier. Ku každej pomôcke je vyvinutý špecifický manuál, ako s pomôckou pracovať, aký progres sa prostredníctvom nej dá dosiahnuť.

Je na príslušnom odborníkovi alebo učiteľovi, ktoré pomôcky vyberie s ohľadom na oblasť špecifickej potreby dieťaťa.

Zadania na výrobu pomôcok sú od špeciálnych pedagógov, detských špeciálnych psychológov, detských logopédov, detských fyzioterapeutov a jazykových expertov. Prebiehajú s nimi konzultácie pred začatím a aj v priebehu procesu výroby a oni tiež overujú kvalitu výsledného produktu.

Snahou je uľahčiť rodičom, vzdelávateľom a predovšetkým deťom proces výuky, pomôcť pri nácviku reči a správnej výslovnosti ako aj pri rozvoji reči a komunikačných schopností, a tiež aj pri precvičovaní mikromanuálnych schopností, udržaní rovnováhy, pri zoznamovaní sa s matematikou, gramatikou a písaním.

Komunikačné kartičky, logopedické sady, balíček predškolskej zrelosti ako aj ďalšie pomôcky sú určené pre deti, ich rodičov a vzdelávateľov. Sú koncipované tak, aby ich deti i dospelí vnímali ako zábavnú hru, pri ktorej radi trávajú spoločný čas.

Je nádej, že sa deťom podarí dosiahnuť a nadškrtnúť svoj potenciál vo vzdelávacom procese i napriek prvotnej nevýhode.

Táto aktivita je s prvkami sociálnej inovácie, v ktorej ľudia so zdravotným znevýhodnením pripravujú pomôcky pre deti so špeciálnymi potrebami, aby im pomohli pri prvých krôčikoch predškolského vzdelávania a pri nástupe do školy.

Ambíciou projektu je príprava pomôcok pre jednotlivé kategórie špeciálnych potrieb podľa ročníkov a vyučovacích predmetov.

Benefitom je, že záujem o produkty prichádza už aj zo zahraničia. Niektoré výrobky sú už pripravené v anglickej a ukrajinskej verzii.

KONKRÉTNE DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY

Pedagógovia a odborníci na prácu s deťmi so špeciálnymi potrebami majú ucelený produkt, ktorý im môže pomôcť odhaliť prípadnú špeciálnu potrebu dieťaťa už v útlom veku. Pomôže im včas nastaviť terapie, konzultácie, a napokon aj samotnú odbornú prácu s deťmi.

Rodičia majú pomôcky, ktoré sú inak takmer nedostupné. Dieťa získa pomoc špecialistov oveľa skôr, nedochádza k frustrácii počas vyučovania ani u dieťaťa, ani u ostatných v triede/škole.

Dieťa má možnosť kvalitne sa vzdelávať, primerane svojim schopnostiam a možnostiam.

Didaktické balíčky obsahujú aj podrobný manuál a inštrukcie, ako s jednotlivými produktami pracovať. Špecialista má možnosť nielen pomôcť identifikovať jednotlivé špeciálne potreby, ale aj rozvíjať potrebné schopnosti a zručnosti detí na to, aby sa vedelo adaptovať na svoju špecifickú situáciu.

- Príprava pomôcok pre deti so špeciálnymi potrebami systematickým spôsobom, teda kategorizácia podľa veku, špeciálnej potreby a neskôr aj podľa vyučovacieho predmetu sa v pilotnom testovaní ukázala ako veľmi užitočná.

- Pomôcky sa pripravujú na základe dôslednej konzultácie so špecialistami na danú špeciálnu potrebu a vekovú kategóriu a pomáhajú nastaviť systematický prístup na prácu s deťmi so špeciálnymi potrebami.

- Výroba týchto pomôcok sa uskutočňuje v registrovanom sociálnom podniku a na ich výrobe pracujú ľudia so zdravotným znevýhodnením.

TRANSFORMÁCIA NA NÁRODNÚ, MEDZINÁRODNÚ ÚROVEŇ

Jednotlivé metodiky sú nesporne prenosné tak na regionálnu ako aj na medzinárodnú úroveň.

Pilotný produkt je validovaný aj v anglickej mutácii, požiadavky sú na ďalšie 3 jazyky.

Výstupy sa dajú využiť celosvetovo, samozrejme po pilotnom odskúšaní v jednotlivých krajinách podľa požiadaviek daných odborníkmi. Nie je problém jednotlivé časti modifikovať podľa potrieb a požiadaviek. Certifikácie jednotlivých pomôcok napomôžu k štandardizácii a k uznávaniu výsledkov vzdelávacieho procesu detí so špecifickými potrebami.

VÝZVY V OBLASTI ĎALŠIEHO NAPREDOVANIA

Deti so špeciálnymi potrebami pribúda a pribúdajú aj nové diagnózy odvodené od používania elektronických zariadení od útleho veku. Ak je cieľom deťom poskytnúť kvalitné (rovnocenné) vzdelanie, potrebujú odbornú a cieleňú pomoc. Zámerom tohto projektu a výsledných produktov je vybudovať systém kategorizácie didaktických pomôcok od predškolského veku až do maturity, ktoré by boli dostupné pre odborných pracovníkov ako aj pre rodičov detí so špeciálnymi potrebami.

Výzvy:

- Certifikácia pomôcok na národnej aj medzinárodnej úrovni
- Vývoj a výroba širšieho spektra didaktických pomôcok systematickým spôsobom pre širšiu vekovú kategóriu
- Vývoj komplementárnych aplikácií, ktoré by doplnili vzdelávací proces detí so špeciálnymi potrebami
- Nastavenie systému vzdelávania odborníkov aj rodičov na používanie didaktických pomôcok
- Zabezpečenie dostupnosti týchto pomôcok aj pre komunitu, ktorá nemá finančné možnosti na zakúpenie týchto didaktických pomôcok.

Veľkou výzvou z pohľadu spoločnosti ostáva nastavenie systému identifikácie potrieb detí so špeciálnymi potrebami podľa jednotlivých obmedzení v oblasti inkluzívneho vzdelávania a následnom nastavení produkcie didaktických pomôcok na mieru.

VIAC INFORMÁCIÍ O PROJEKTE SA DOZVIETE NA:
<https://wellnea.sk/>

VIAC INŠPIRATÍVNYCH PRÍKLADOV NÁJDETE NA:
www.socialneinovacie.gov.sk

Vypracované pre potreby Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny
Slovenskej republiky
v rámci Národného kompetenčného centra pre sociálne inovácie

2023

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu
a programu Zamestnanosť a sociálne inovácie